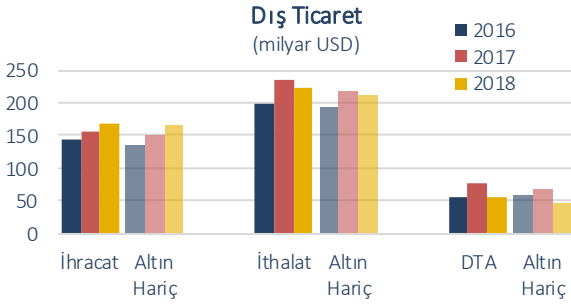

Dış ticaret açığı 2018 yılında %28,4 daraldı.

Dış ticaret açığı Aralık ayıyla birlikte daralma trendini yedinci ayına taşıdı. Bu dönemde ihracat hacmi yıllık bazda %0,2 ile sınırlı artarak 13,9 milyar USD olurken, ithalat hacmi %28,3 düşüşle 16,6 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Böylece, dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı dönemine göre %71,1 azalarak 2,7 milyar USD oldu. Ekim'de %97'ye kadar çıkan ihracatın ithalatı karşılama oranı yılın son ayında %83,8'ye geriledi.

Dış ticaret açığı 2018'de %28,4 düşerek 55 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde ihracat hacmi %7 artarak 168 milyar USD ile tarihi yüksek seviyesine ulaştı. İthalat hacmi ise %4,6 azalarak 223 milyar USD'ye indi. Öte yandan, altın hariç ithalatın önceki yıla benzer bir seviyede gerçekleştiği gözlemlendi. 2017'de 16,6 milyar USD olan altın ithalatı 2018'de 11,3 milyar USD oldu.

İhracat performansında demir-çelik ve otomotiv öne çıktı.

İhracatta en güçlü yükselişleri demir-çelik ve otomotiv sektörüne ait ürün kalemleri yakaladı. Uluslararası demir-çelik fiyatlarındaki yükseliş ve iç pazardaki durgunluk bu gelişimde etkili oldu. Tutar bazında bakıldığında yassı demir-çelik ihracatı 1 milyar USD artarken otomobil ihracatının bir önceki yıla kıyasla 627 milyon USD yükseldiği izleniyor. İhracatın en fazla azaldığı kalemlerin başında ise parasal olmayan altın geliyor. İlgili kalemden ihracat 2018'de 4 milyar USD geriledi.

İhracatın en fazla arttığı ülkeler Avrupa ülkeleri oldu.

2018 yılında Almanya en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke olmaya devam ederken; ihracatın tutar bazında en hızlı artış gösterdiği başlıca ülkeler İngiltere, İspanya ve İtalya oldu. Avrupa ülkeleriyle genel olarak euro cinsi ticaret yapılması dolayısıyla dolar cinsi ihracattaki artışta EUR/USD paritesinin yıllık ortalama bazda %4,5 artması da etkili oldu. İhracatın en fazla gerilediği ülkeler ise Birleşik Arap Emirlikleri, İran ve Irak oldu. ABD'ye yapılan ihracat da korumacı ticaret önlemlerinin de etkisiyle 348 milyon USD düştü.

İthalattaki düşüş genele yayıldı.

Enerji ve metal ürünleri hariç bakıldığında 2018'de ithalattaki gerilemenin genele yayıldığı görülüyor. Tutar bazında ilk 10'da yer alan 7 fasıl yıllık bazda geriledi. Bu dönemde en fazla ithalat yapılan fasıl olan mineral yakıtlar ve yağlar kalemi 5,8 milyar USD artarken, ikinci fasıl olan kazanlar ve makineler ithalatı 1,4 milyar USD geriledi. Otomobil ithalatındaki düşüş 2,7 milyar USD oldu.

2018'de ithalatımızın tutar bazında en fazla arttığı ülkeler enerji ithalatı dolayısıyla Rusya ve Hindistan olurken, en fazla azaldığı ülkeler arasında altın ithalatındaki düşüşle ilgili olarak İsviçre ve BAE öne çıktı.

Bu yıl net ihracat büyüme için ayrıca önem taşıyor.

2018'in ikinci yarısında TL'deki zayıflama ve iç talepteki daralma dış ticaret açığındaki iyileşmeyi beraberinde getirdi. Bu paralelde yılın üçüncü çeyreğinde büyümeye güçlü katkı sağlayan net ihracatın son çeyrekte de ekonomik aktivitedeki zayıf seyri sınırlandırdığını düşünüyoruz. 2019'un özellikle ilk yarısında da tüketim ve yatırımlarda beklenen düşük performans nedeniyle net ihracat büyüme için ayrıca önem taşıyacak. Önümüzdeki dönemde petrol fiyatlarının mevcut seviyelerini koruması halinde dış ticaret açığı üzerindeki yukarı yönlü risklerin dengeli bir görünüm sergilemeye devam edeceğini düşünüyoruz.

Ürün ve Ülke Bazında 2018 İhracat Performansı

(SITC Rev.3 Düzey 4, milyar USD, yıllık değişim)

Ürün	Yükseliş (Yeşil Ok)			Düşüş (Kırmızı Ok)		
	milyar USD	Toplam Tutar	Yıllık Değişim	milyar USD	Toplam Tutar	Yıllık Değişim
Demir-çelik yassı hadde mamülü	11,1	11,1	1,5	3,1	3,1	-6,0
Demir-çelikten filmaşın, çubuk, profiller	7,7	7,7	1,4	2,4	2,4	-0,9
Binek otomobilleri	9,6	9,6	1,1	8,4	8,4	-0,7
Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	16,1	16,1	1,0	0,5	0,5	-0,6
Yarı römorklar için çekiciler	4,8	4,8	0,9	8,3	8,3	-0,3
Parasal olmayan altın	1,7	1,7	0,8	0,4	0,4	-0,2
Uçaklar, hava taşıtları	4,0	4,0	0,8	0,0	0,0	-0,2
Sökülecek gemiler, feribotlar	3,9	3,9	0,7	2,7	2,7	-0,1
İnşaata elverişli taşlar	7,3	7,3	0,7	2,6	2,6	-0,1
Ayçiçeği ve yalancı safran yağları	3,1	3,1	0,7	0,5	0,5	-0,1

Kaynak: Datastream, TÜİK

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

İlker řahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Müdür Yardımcısı
erhan.gul@isbank.com.tr

Ayřim Kalkan
Uzman Yardımcısı
aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.